

DOI: <https://doi.org/10.33994/kndise.2023.68.27>
УДК 343.985:343.344

Сергій Анатолійович Перетятко
аспірант кафедри
кримінального процесу та криміналістики

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5264-3599>
E-mail: Peretiatko@gmail.com

Львівський державний університет внутрішніх справ

ПРОЦЕСУАЛЬНІ ТА КРИМІНАЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ОКРЕМИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ СТ. 263-1 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ

В роботі на підставі аналізу наукових точок зору та практики розслідування незаконного виготовлення, переробки чи ремонту вогнепальної зброї або фальсифікації, незаконного видалення чи зміни її маркування, або незаконного виготовлення бойових припасів, вибухових речовин чи вибухових пристроїв, досліджено процесуальні та криміналістичні особливості проведення обшуку (житла, місцевості, особи), пред'явлення для впізнання, слідчого експерименту, освідчування. З'ясовано значення виокремлених слідчих (розшукових) дій судових експертиз для кримінального процесуального доказування, визначено типові помилки при їх проведенні, запропоновано шляхи їх уникнення та вирішення.

Ключові слова: досудове розслідування, вогнепальна зброя, обшук, слідчий експеримент, пред'явлення для впізнання, освідчування.

Постановка проблеми. З усієї групи злочинів, пов'язаних з порушенням встановлених правил поводження з загальнонебезпечними предметами, визначене ст. 263-1 КК України незаконне виготовлення, переробка чи ремонт вогнепальної зброї або фальсифікація, незаконне видалення чи зміна її маркування, або незаконне виготовлення бойових припасів, вибухових речовин чи вибухових пристроїв, є одним з найменш поширених. Проте останнім часом така протиправна діяльність набуває організованого характеру, спостерігається професіоналізація та спеціалізація зазначених злочинів. Широку практику отримало використання в доступних цілях саморобних вибухових пристроїв, гранат, гранатометів, мін та снарядів.

Завдання зі встановлення факту, місця виготовлення предметів озброєння, їх застосування, виявлення джерела придбання таких предметів, справжності документів на них тощо, потребує проведення відповідних слідчих (розшукових) дій.

Надзвичайно важливою складовою будь-якого кримінального провадження є належне проведення процесуальних дій, спрямованих на

збирання та перевірку доказів, оформлення / фіксація отриманих даних. Отже, не викликає сумнівів важливість оптимізації розслідування незаконного виготовлення, переробки чи ремонту вогнепальної зброї або фальсифікації, незаконного видалення чи зміни її маркування, або незаконного виготовлення бойових припасів, вибухових речовин чи вибухових пристроїв, що є одним із першочергових завдань у боротьбі зі злочинами, вчиненими із використанням вказаних предметів озброєння.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Деякі особливості проведення слідчих (розшукових) дій при розслідуванні злочинів, учинених з використанням вогнепальної зброї, висвітлені у працях таких авторів, як Д. В. Андрєєва, А. Ф. Волобуєва, І. В. Гори, В. В. Коваленка, В. А. Колесника, В. О. Коновалової, А. В. Кофанова, Є. Д. Лук'янчикова, С. П. Мельниченка, В. Г. Лукашевича, О. С. Тарасенка, К. О. Чаплинського, В. С. Шаповалова, О. О. Юхно та ін. Але вказані роботи стосуються або окремих слідчих (розшукових) дій, або не враховують специфіки незаконного виготовлення, переробки чи ремонту вогнепальної зброї або фальсифікації, незаконного видалення чи зміни її маркування, або незаконного виготовлення бойових припасів, вибухових речовин чи вибухових пристроїв.

Мета дослідження. При проведенні слідчих (розшукових) дій на стадії досудового розслідування у кримінальних провадженнях за ознаками злочинів, передбачених ст. 263-1 КК України, часто виникають труднощі організаційного і тактичного характеру. Відтак, існує об'єктивна необхідність у виокремленні типових слідчих (розшукових) дій та напрацюванні практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності їх проведення.

Викладення основного матеріалу. До типових слідчих (розшукових) дій при розслідуванні злочинів, передбачених ст. 263-1 КК України відносяться: слідчий огляд, допит свідка, допит підозрюваного, пред'явлення для впізнання, обшук, слідчий експеримент, освідування.

У науковій статті оминемо увагою такі найбільш розповсюджені слідчі (розшукові) дії, як слідчий огляд та допит. Натомість проаналізуємо окремі процесуальні та організаційно-тактичні аспекти проведення обшуку, пред'явлення для впізнання, слідчого експерименту, освідування при розслідуванні незаконного виготовлення, переробки чи ремонту вогнепальної зброї або фальсифікації, незаконного видалення чи зміни її маркування, або незаконного виготовлення бойових припасів, вибухових речовин чи вибухових пристроїв.

Обшук як слідча (розшукова) дія у системі засобів отримання доказів при розслідуванні фактів незаконного поводження з предметами озброєння, є однією з найбільш ефективних серед інших слідчих (розшукових) дій. Це зумовлено тим, що її проведення забезпечує фіксування слідів кримінального правопорушення. Основними завданнями обшуку, проведеного на початковому етапі розслідування злочинів, передбачених ст. 263-1 КК України, є виявлення та вилучення: предметів, що мають безпосереднє відношення до розслідуваної події (зброя, боєприпаси, вибухові речовини і вибухові пристрої, машини та пристосування для внесення змін у предмети озброєння); предмети і документи, які мають значення у кримінальному

провадженні (документи, записки тощо); грошові кошти, цінності, майно, отримане від продажу саморобних предметів озброєння.

Відповідно до ч. 1 ст. 234 КПК України обшук проводиться з метою виявлення та фіксації відомостей про обставини вчинення кримінального правопорушення, відшукування знаряддя кримінального правопорушення або майна, яке було здобуте у результаті його вчинення, а також встановлення місцезнаходження розшукуваних осіб [1]. Насамперед, варто звернути увагу на відсутність в легальному визначенні мети обшуку – можливості його проведення з метою відшукування, зокрема предметів і документів, які мають значення для кримінального провадження чи забезпечення цивільного позову.

Не викликає сумніву точка зору щодо необхідності вдосконалення правової регламентації проведення обшуку за рахунок розширення мети його проведення – відшукування інших предметів і документів, які мають значення для кримінального провадження чи забезпечення цивільного позову [2, с. 560]. Адже саме таку мету у значній частині випадків розслідування злочинів, передбачених ст. 263-1 КК України, переслідує слідчий.

При проведенні обшуку безумовному виконанню підлягають положення КПК України, згідно з якими обшук житла чи іншого володіння особи на підставі ухвали слідчого судді в обов'язковому порядку фіксується за допомогою аудіо- та відеозапису (ч. 10 ст. 236 КПК України) [1]. Адже, відповідно до ч. 6 ст. 107 КПК України незастосування технічних засобів фіксування кримінального провадження у випадках, якщо воно є обов'язковим, тягне за собою недійсність отриманих внаслідок проведення процесуальної дії результатів [1].

Як свідчить аналіз матеріалів кримінальних проваджень, на практиці непоодинокими є випадки, коли слідчі під час проведення обшуку у кримінальних провадженнях за ознаками злочинів, передбачених ст. 263-1 КК України, не дотримуються процесуальних вимог, передбачених КПК України, щодо проведення обшуку. Як наслідок, це негативно відображається на ефективності здійснення доказування у кримінальних провадженнях цієї категорії, оскільки фактичні дані, отримані у результаті проведення відповідних обшуків, не можуть бути визнані як допустимі докази. Так, 15.04.2020 Верховного Суду ККС у справі № 753/21466/18 задовольнив касаційну скаргу захисту, встановивши, що висновок експерта був похідним від недопустимого доказу. У касаційній скарзі захисник зазначав, що без належної правової оцінки судів обох інстанцій залишилася та обставина, що під час обшуку за місцем проживання особи, проведеного з порушенням передбаченого КПК порядку, внаслідок чого протокол та відеозапис вказаної слідчої (розшукової) дії, а також похідні від них висновки експертизи визнано недопустимими доказами, було вилучено також два сигнальні пістолети, один з яких згідно з висновком судово-балістичної експертизи визнаний вогнепальною зброєю. Однак означений висновок експерта не може бути визнаний допустимим доказом і покладений в основу обвинувачення, оскільки він є похідним від недопустимого доказу – протоколу обшуку, а посилання судів на те, що засуджений добровільно видав належну йому вогнепальну зброю та під час дослідження доказів судом першої інстанції підтвердив, що саме

цю зброю він зберігав без передбаченого законом дозволу, не ґрунтується на матеріалах справи. Суд скасував рішення і призначив новий розгляд у суді апеляційної інстанції [3].

Крім вищевказаного доцільно згадати про порушення прав на недоторканість житла особи, яка є його орендарем. У ситуаціях, коли особа не є власником житла, а лише користувачем, постає питання: у кого дістати згоду на огляд даного приміщення. Верховний суд у постанові № 346/7477/13-к від 31.10.2019 зазначає, що проведення слідчих дій із дозволу власника квартири в тій частині помешкання, яку винаймає особа, порушує недоторканість житла останньої [4].

Поділяємо позицію С.В. Ілляка, що у процесуальному законодавстві необхідно деталізувати поняття іншого володіння, яке перебуває у власності юридичної особи, оскільки власністю може бути й цілісний майновий комплекс. За таких умов постає питання щодо законності дозволу на обшук усього майнового комплексу або ж визначення конкретних об'єктів з одного комплексу, які підлягають обшуку. Саме тому визначення частини володіння юридичної особи, де планується проведення обшуку, потребує конкретизації та законодавчого врегулювання [5].

Аналіз стану розслідування злочинів зазначеної категорії свідчить про те, що в переважній більшості випадків обшук здійснюється у житлі, іншому володінні особи (квартирі, майстерні, підвальному приміщенні, дачному будинку, гаражі тощо) (83 %), рідше – у службовому кабінеті, автомобілі (17 %). При цьому, особа затримується у приміщенні, на проведення обшуку якого надано дозвіл суду. За таких умов слідчий вправі провести обшук особи відповідно до положень ч. 5 ст. 236 КПК України. Однак проблеми на практиці виникають, коли особу затримано в приміщенні чи володінні, яке належить іншій особі, дозволу на проведення обшуку якого не одержано, або коли особа перебуває в публічно доступному місці.

Зважаючи на відсутність нормативної регламентації подібних ситуацій, слідчий може провести обшук, застосувавши положення ч. 3 ст. 233 КПК України, з підстав, наприклад, безпосереднього переслідування особи, яка підозрюється у вчиненні злочину. Але невідкладно після здійснення таких дій згідно з цією ж нормою прокурор або слідчий за погодженням із прокурором зобов'язаний звернутися з клопотанням про проведення обшуку до слідчого судді. У протилежному випадку встановлені внаслідок такого обшуку докази будуть недопустимими [6, с. 243].

Слід зазначити, що, незважаючи на ефективність обшуку у виявленні доказів, нерідко він проводиться поверхнево: не досліджується вся територія, що підлягає обшуку, не приділяється увага виявленню і вилученню інших предметів, що мають значення у кримінальному провадженні. У протоколах обшуку недостатньо повно описується виявлена зброя, боєприпаси, вибухові речовини і вибухові пристрої, знаряддя вчинення злочину, передбаченого ст. 263-1 КК України, не вказуються детально місця виявлення речових доказів тощо.

Пред'явлення особи для впізнання (ст. 228 КПК України) є унікальною слідчою (розшуковою) дією, тому що ніколи не дублюється. Вона є

важливим засобом збирання доказової інформації, результати її проведення часто мають вирішальне значення для кримінального провадження, оскільки дозволяють перевірити показання осіб, котрі допитані (свідка, підозрюваного), висунути й перевірити слідчі версії, отримати нові та перевірити існуючі докази у кримінальному провадженні.

Пред'явлення для впізнання по даній категорії кримінальних проваджень має певні тактичні особливості, які випливають із специфіки розглянутого механізму злочинної діяльності. Заслужують на увагу питання тактики та забезпечення слідчим умов пред'явлення до впізнання. Так, з точки зору безпеки свідків, а також для попередження психологічного впливу на впізнаючого, цю слідчу (розшукову) дію доцільно проводити в умовах, що виключають візуальне спостереження впізнаваним впізнаючого.

Відповідно до Закону України «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві», впізнання проводиться у спеціально обладнаних приміщеннях, поділених надвоє перегородкою зі спеціального скла (прозорого з одного боку), з окремими входами, із залученням чотирьох понять (по двоє із кожної сторони – з тим, хто впізнає, і з тим, кого впізнають) [7, с. 152-153]. Про результати впізнання повідомляється особа, яка пред'являлася для впізнання. При цьому, відомості про особу, взяту під захист, до протоколу не вносяться і зберігаються окремо (див. ст. 15 Закону України «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві») [8].

У разі затримання осіб, які причетні до вчинення злочину, передбаченого ст. 263-1 КК України, зазначені особи повинні бути пред'явлені для впізнання свідкам. Не має сенсу пред'являти для впізнання тих підозрюваних, яких свідки знають не тільки за іменами і кличками, а й точно обізнані про їх особу, особливо якщо це їх знайомі. У разі, якщо відомості про підозрюваного у свідка не цілком точні або можуть бути помилковими, то пред'явлення для впізнання слід проводити у будь-якому випадку.

Ще однією особливістю досліджуваних кримінальних проваджень є те, що деякі категорії учасників злочинної діяльності, наприклад особи, які могли не мати візуальних контактів з основними фігурантами і спілкувалися з ними лише по телефону. Вказані обставини визначають доцільність проведення пред'явлення для впізнання за голосом. Цей вид пред'явлення для впізнання вимагає не тільки ретельного попереднього допиту впізнаючого, а й, можливо, проведення слідчого експерименту щодо перевірки його здібності сприйняття та вміння відрізнати на слух, в тому числі по телефону, голоси різних осіб.

Слідчий експеримент (ст. 240 КПК України) у кримінальних провадженнях за фактом незаконного виготовлення, переробки чи ремонту вогнепальної зброї або фальсифікації, незаконного видалення чи зміни її маркування, або незаконного виготовлення бойових припасів, вибухових речовин чи вибухових пристроїв не є типовою слідчою (розшуковою) дією (13 % випадків). Значно частіше вказана слідча (розшукова) дія проводиться у багатоепізодних кримінальних провадженнях, коли дії особи не обмежуються вчиненням злочину, передбаченого ст. 263-1 КК України

(29 % кримінальних проваджень). Тим не менше, з огляду на неточності в показаннях, які часто зустрічаються, слідчий експеримент у кримінальних провадженнях даної категорії може бути важливим засобом встановлення механізму вчинення злочину, ролі учасників події та ін.

Слідчі експерименти під час розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із застосуванням вогнепальної зброї, на думку В. С. Бондаря, проводяться з метою: 1) встановлення можливості сприйняття (видимості, чутності тощо) певного факту за певних умов (взагалі або конкретною особою); 2) можливість здійснення певних дій в даних умовах (взагалі або конкретною особою) – може стосуватися і принципової можливості взагалі здійснити ці дії, і можливості конкретних осіб (чи може особа вести вогонь з транспортного засобу, який рухається); 3) можливість існування якого-небудь факту (явища) за певних обставин – покликані підтвердити або спростувати факти, що фігурують у показаннях допитуваного; 4) встановлення механізму злочинної події загалом або окремих її етапів – може стосуватися перевірки способу вчинення злочину, тривалості динаміки злочинної події тощо [9, с. 4]. Не виключена можливість досягнення відповідної мети шляхом проведення слідчого експерименту й при розслідуванні злочинів, передбачених ст. 263-1 КК України.

Необхідність у проведенні слідчого експерименту з метою перевірки показань свідка (або підозрюваного за фактом вчинення іншого злочину) на місці виникає коли: він не може описати обстановку події, що перевіряється, але заявляє, що може вказати місце і після цього згадати і розповісти про те, що трапилося (наприклад, місце зберігання виготовленої зброї у заздалегідь визначеному місці, місце зустрічі з особою, яка виготовила, переробила предмет озброєння); слідчий в силу недостатності інформації не може самостійно визначити місце виготовлення предметів озброєння.

Під час проведення слідчого експерименту особа, яка бере у ньому участь, також дає певні показання, однак, на відміну від допиту поряд із показаннями під час слідчого експерименту відбувається також демонстрація певних позицій, рухів, дослідження місця, проведення певних експериментальних дій, що абсолютно не властиво допиту. Слідчий експеримент, як правило, проводиться після допиту з метою перевірки й уточнення відомостей, одержаних під час допиту. Форми одержання показань під час допиту та слідчого експерименту є відмінними. Під час проведення слідчого експерименту показання особи подаються у формі вільної розповіді, а під час допиту вони можуть подаватися у формі «запитання-відповідь». Крім того, допит виступає обов'язковою слідчою (розшуковою) дією за участю потерпілого, свідка, підозрюваного, на відміну від слідчого експерименту, який проводиться із цими особами лише за необхідності, що встановлюється слідчим, прокурором.

За допомогою слідчого експерименту при розслідуванні злочинів, передбачених ст. 263-1 КК України, перевіряються: можливість, вміння та навички підозрюваного виготовити (переробити) вогнепальну зброю, боеприпаси, вибухові прилади, вчиняти дії, пов'язані з професійними та злочинними навичками; можливість здійснення тих чи інших дій з

урахуванням конкретної обстановки: потрапити в приміщення без сторонньої допомоги, за певних умов, за певний проміжок часу, здатність особи самостійно перемістити значну кількість предметів (підняти чи внести відповідні предмети озброєння, приладдя тощо); можливість бачити, чути з певної точки та за певних умов те, що відбувалося на місці незаконних дій; можливість існування явища чи факту, наприклад, зберігання предметів озброєння в певних місцях.

Особливу увагу потрібно приділити перевірці й уточненню можливості здійснення особою певних дій. Цю обставину доцільно перевіряти в тому випадку, коли в слідчого є підстави вважати, що підозрюваний через свої фізичні дані не міг вчинити окремі дії, а зізнається в їх здійсненні з метою вигородити особу, яка дійсно вчинила дії, зазначені у диспозиції ст. 263-1 КК України (самообмова).

Іноді слідчому доводиться вирішувати, як організувати проведення слідчого експерименту, якщо дії особи не обмежувались фактом вчинення злочинних дій, передбачених ст. 263-1 КК України, а мало місце вчинення й інших злочинів, пов'язаних незаконним обігом предметів озброєння.

На наше переконання, це питання необхідно вирішувати, виходячи з обставин кримінального провадження і мети, яку переслідує слідчий, організовуючи таку слідчу (розшукову) дію. Не буде порушенням вимог КПК України ні якщо слідчий оформить слідчий експеримент одним протоколом, ні у разі, коли він проведе три самостійних слідчих (розшукових) дії і кожен оформить самостійним протоколом. Однак беззаперечним є те, що саме за допомогою слідчого експерименту слідчий може виявити і отримати доказову інформацію, яка не може бути зібрана при проведенні інших слідчих (розшукових) дій. Результати слідчого експерименту повинні оцінюватися в сукупності з іншими доказами, за підсумками всіх слідчих (розшукових) дій.

Важливе місце в системі засобів збирання доказів посідає й освідчування особи, сутністю якого є огляд тіла живої людини (підозрюваного, свідка, потерпілого) з метою виявлення слідів кримінального правопорушення або особливих прикмет, якщо для цього не потрібно проводити судово-медичну експертизу. Процесуальний порядок провадження освідчування визначений ст. 241 КПК України. Слідчий, як суб'єкт доказування, до отримання постанови прокурора про застосування відповідного засобу отримання доказів повинен вжити всіх необхідних заходів, щоб особа, яка підлягає освідчуванню, не знищила сліди, що свідчать про вчинення злочину, передбаченого ст. 2 ст. 263-1 КК України.

Твердження про те, що лише прокурор уповноважений приймати рішення щодо проведення освідчування не в повній мірі відповідає потребам правозастосовної практики під час розслідування злочинів, оскільки часто практичні працівники намагаються закріпити сліди злочину за допомогою проведення огляду місця події, через неможливість вчасного отримання постанови прокурора про проведення освідчування.

Поділяємо позицію науковців, що з метою уникнення таких ситуацій та забезпечення можливості своєчасного використання результатів освідчування як допустимих і належних доказів для застосування інших засобів

отримання доказів у досудовому розслідуванні, рішення про проведення освідування повинен приймати не лише прокурор, а й слідчий [10, с. 150].

Одним із доказів вини підозрюваних є наявність зафіксованих у матеріалах кримінального провадження даних про те, що на тілі (руках) підозрюваної особи виявлено речовини, які з'явилися внаслідок контакту із заздалегідь ідентифікованими (поміченими) засобами (приміром, з грошовими коштами, отриманими за продаж саморобних чи перероблених предметів озброєння). Загалом до об'єктів освідування можна віднести свідка, на тілі якого можуть бути сліди, які мають відношення до злочинної події.

Висновки. До слідчих (розшукових) дій, як типових засобів отримання доказів під час розслідування злочинів, передбачених ст. 263-1 КК України, слід віднести: допит (свідка, підозрюваного; свідка під час досудового розслідування в судовому засіданні; одночасний допит двох чи більше вже допитаних осіб) огляд, судову експертизу. Обшук (житла, місцевості, особи), пред'явлення для впізнання, слідчий експеримент, освідування проводяться рідше, хоча їх важливість подекуди є не меншою.

Проведення обшуку дає можливість виявити: об'єкти злочинної діяльності, предмети злочинного посягання, самих осіб, що здійснюють незаконне виготовлення, переробку, ремонт предметів озброєння, чорнові записи, персональні органайзери, кредитні картки, інші речі та об'єкти, що вказують на коло співучасників та їх зв'язки тощо.

Необхідність проведення пред'явлення особи для впізнання у вказаній категорії кримінальних проваджень може виникнути у разі, коли: підозрювані не були раніше відомі свідкам, але спостерігалися ними у зв'язку зі злочинними подіями; свідки знали раніше пред'явлену для впізнання особу, але не володіють інформацією про них. Доцільним є застосування заходів безпеки забезпечення у спеціально обладнаних приміщеннях пред'явлення до впізнання, використання можливостей пред'явлення впізнання за ознаками голосу та мовлення.

З метою забезпечення можливості своєчасного використання результатів освідування як допустимих і належних доказів для застосування інших засобів отримання доказів у досудовому розслідуванні, аргументовано доцільність наділення слідчого поряд з прокурором правом прийняття рішення про проведення освідування.

Перелік посилань

1. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 р. № 4651-V1. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/4651-17>. (Дата звернення 23.03.2023).
2. Латышов И. В. Подготовка материалов для производства диагностических экспертиз оружия, патронов и следов их действия. *Юридическая наука и право-*

References

1. Criminal Procedure Code of Ukraine: Law of Ukraine dated April 13, 2012 No. 4651-V1. Retrieved from: <http://zakon.rada.gov.ua/go/4651-17>. (access date 23.03.2023) (in Ukrainian).
2. Latyshov, I. V. (2014). Preparation of materials for the production of diagnostic examinations of weapons, cartridges and traces of their action. *Legal Science and*

- охранительная практика. 2014. 2 (28). С. 144-152.
3. Постанова Верховного Суду ККС. Справа № 753/21466/18 від 15.04.2020. URL: <https://reyestr.court.gov.ua>. (Дата звернення 23.03.2023).
4. Постанова Верховного суду № 346/7477/13-к від 31.10.2019. URL: <https://reyestr.court.gov.ua>. (Дата звернення 23.03.2023).
5. Ілляк С. Деякі проблеми правового регулювання обшуку в Україні. Експертний центр з прав людини: Інтернет-стаття від 18.05.2020. URL: <https://ecpl.com.ua/news/17795>. (Дата звернення 23.03.2023).
6. Шевчишен А. В. Слідчі (розшукові) дії як основний засіб отримання доказів про корупційні злочини у сфері службової та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. *Право.ua*. 2018. № 1. С. 185-191.
7. Кравченко К. С. Розслідування торгівлі людьми з метою трудової експлуатації: дис. ... д-ра філософії за спеціальністю 081 Право. Київ: Київ. нац. ун.-т ім. Т. Шевченка, 2020. 290 с.
8. Рагулин И. Ю. Организационные аспекты методики расследования незаконного оборота оружия и боеприпасов: дисс. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Краснодар, 2016. 269 с.
9. Бондар В. С., Кривонос М. В. Зміст та особливості предмета доказування в кримінальних провадженнях про злочини у сфері обігу вогнепальної зброї та боеприпасів. *Вісник ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка*. 2018. Вип. 3 (83). С. 195-209.
10. Баганець О. В. Доказування стороною обвинувачення прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою у досудовому розслідуванні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Київ, 2017. 269 с
- Law Enforcement Practice*. 2 (28). P. 144-152. (in russian).
3. Resolution of the Supreme Court of the CCS. Case No. 753/21466/18 dated April 15, 2020. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua>. (access date 23.03.2023) (in Ukrainian).
4. Resolution of the Supreme Court No. 346/7477/13-k dated 10/31/2019. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua>. (access date 23.03.2023) (in Ukrainian).
5. Illiuk, S. Some problems of legal regulation of search in Ukraine. Human Rights Expert Center: Internet article dated 18.05.2020. Retrieved from: <https://ecpl.com.ua/news/17795>. (access date 23.03.2023) (in Ukrainian)
6. Shevchyshen, A. V. (2018). Investigative (research) actions as the main means of obtaining evidence of corruption crimes in the field of official and professional activities related to the provision of public services. *Pravo.ua*. No. 1. P. 185-191 (in Ukrainian).
7. Kravchenko, K. S. (2020). Investigation of human trafficking for the purpose of labor exploitation: Doctor's thesis of Philosophy, specialty 081 Law. Kyiv. Taras Shevchenko National University of Kyiv. 290 p. (in Ukrainian).
8. Ragulin, I. Yu. (2016). Organizational aspects of the methodology of investigation of illegal trafficking of weapons and ammunition: Candidate's thesis of Juridical Sciences: 12.00.09. Krasnodar. 269 p. (in russian).
9. Bondar, V. S., Kryvonos, M. V. (2018). Content and features of the subject of proof in criminal proceedings on crimes in the sphere of firearms and ammunition trafficking. *Bulletin of E. Didorenko Luhansk State University of Internal Affairs*. Issue 3 (83). P. 195-209. (in Ukrainian).
10. Bahanets, O. V. (2017). Evidence by the prosecution party of accepting an offer, promise or receipt of an unlawful benefit by an official in a pre-trial investigation: Candidate's thesis of Juridical Sciences: 12.00.09. Kyiv. 269 p. (in Ukrainian).

PROCEDURAL AND FORENSIC FEATURES OF THE CONDUCT OF INDIVIDUAL INVESTIGATIVE (DETECTIVE) ACTIONS IN THE INVESTIGATION OF CRIMINAL OFFENCES UNDER ART. 263 1 OF THE CRIMINAL CODE OF UKRAINE

S. Peretiak

Based on the analysis of scientific points of view and practice of investigating the illegal manufacture, processing or repair of firearms or falsification, the illegal removal or change of its marking, or the illegal manufacture of ammunition, explosives or explosive devices, the procedural and forensic features of the search (house, localities, persons), presentation for identification, investigative experiment, recognition. The significance of individual investigative (search) actions of forensic examinations for criminal procedural proof has been clarified, typical errors in their conduct have been identified, and ways to avoid and solve them have been proposed.

Key words: pre-trial investigation, firearms, search, investigative experiment, presentation for identification, confession.

DOI: <https://doi.org/10.33994/kndise.2023.68.28>
УДК 341.645:343.14

Олексій Анатолійович Рижий
аспірант кафедри кримінального процесу
та криміналістики

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5264-3599>
E-mail: Rigii555@gmail.com

Львівський державний університет внутрішніх справ

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ПОКАЗАНЬ УЧАСНИКІВ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ НА СТАДІЇ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ

Публікація присвячена науковому аналізу критеріїв оцінки показань учасників кримінального провадження на стадії судового розгляду. Встановлено, що єдиним суб'єктом оцінки показань учасників кримінального провадження, як елемента процесу доказування в суді першої інстанції, є суд. Зроблено висновки, що оцінка доказів, зокрема й тих, що містяться у показаннях, з точки зору належності, допустимості, достовірності здійснюється щодо кожного досліджуваного доказу й у результаті створює цілісне сприйняття обставини кримінального правопорушення на основі усього обсягу зібраних доказів.

Ключові слова: *судовий розгляд, показання, оцінка доказів, належність, достовірність, допустимість, достатність.*

Постановка проблеми. Проблема одержання достовірних знань про обставини, які підлягають доказуванню у кримінальному провадженні, в теорії